

Gárdos Judit
Budapest, 2019. 06. 02.
Fővám tér

A „Szabadságot a Tudománynak! Szabadságot az Akadémiának!” tüntetésen elhangzott beszéd

Örülünk, hogy ilyen sokan eljöttek!

Az Akadémiai Dolgozók Fóruma néhány hónapja még nem létezett. Egy őszi napon páran összegyűltünk a kutatóházunkban, sokféle kutató, én alig ismertem valakit. Célunk az volt, hogy szorult helyzetünkben közösen gondolkodjunk.

S most itt állok, egyszerű szociológus, és több ezer ember előtt beszélek. Ez hihetetlen.

Az Akadémiai Dolgozók Fóruma kiterjedt mozgalommá nőtte ki magát az elmúlt hónapokban. A munkánk vége még nem látszik, és hosszú ideje zajlik már a zsarolás, a rövid pórázon tartás, a hazudozás, a szakmaiatlan kormányzás, amelynek egyetlen célja, hogy kontroll alá vonjon bennünket is. Ésszel fel nem foghatjuk, hogy miért kell elvenni a kutatóhálózatot az MTA-tól, a kormány pedig nem érvel. Fel nem foghatjuk, miért jó, ha havonta rettegni kell, megjön-e a fizetés. Fel nem foghatjuk, hogyan vinné előre a kutatásainkat, ha kormány megbízottak irányítanak bennünket. Ilyesmi demokráciákban nem dívik, bármit is állít erről Palkovics László.

Az, hogy egyszerűen át akarja venni a kormány a hatalmat, ahogyan átvette oly sok más helyen, ahogyan lenyúlta a pénzt oly sok más helyen, elfogadhatatlan. Nem hagyjuk, hogy elvegyék az Akadémia vagyonát is! Nem tűrjük!

Magyarország ma sok helyütt feudális rendszerként működik. Akinél a hatalom és a pénz, az diktál, urak vannak és szolgák, patronusok vannak és kliensek. MTA-s kutatótársaim számtalanszor leírták, hogy a közösségi összetartozást zilálja szét, ha a polgármestertől függ, ki kapja a közmunkáért járó alamizsnát. Hogy családokat ver szét az, ha a munkáltató kénye-kedve szerint kell túlórázni. Így válik az állampolgárból kimerült szolga, a helyi közösség tagjából kliens, a munkavállalóból pedig mindent eltűrő robot.

De milyen kutató az, aki szolgaként él? Semmilyen! A kutatói lét alapvető jellemzője, hogy nem urakat szolgálunk, hanem kérdezzük és válaszolni próbálunk.

Erre, úgy tűnik, a magyar kormány nem tart igényt. A feudális rendszert az akadémiai kutatóhálózatban is be szeretné vezetni. Ahogyan az egyetemeken a kancellár dönt minden egyes kiadásról, ahogyan a polgármester dönt a közmunkáról, ahogyan a gyár vagy a hivatal vezére dönt a túlórák számáról és kifizetéséről, úgy döntenének a kormány megbízottak a kutatásainkról? De a tudomány nem működhet elnyomó rendszerben! Ezt nem tűrjük!

Az Akadémiai Dolgozók Fórumának tagjai kiváltságos helyzetben vannak. Nem a gépsor mögül vagy a műtőasztal mellől kell előrevinniük a mozgalmat. Tudjuk, hogy a legtöbb munkavállaló hullafáradt, hogy az állás, a másodállás, a család és a napi küzdelmek mellett nincs nagyon idő arra, hogy mozgalmat építsen. Ezért én ma őértük is itt vagyok.

Azokért, akik a közhivatalokban tizenkétórának, hogy mi elintézhessük az ügyes-bajos dolgainkat. Azokért, akik a kisgyerekeinket és az egyetemistákat tanítják a gúzsba kötő és alulfinanszírozott oktatási rendszerben. Azokért, akik megműtik és ápolják a szüleinket, sokszor áldatlan állapotok között. Azokért, akik a túlélés miatt a kivándorlást választották, vagy az évekig tartó, idegölő ingázást, hogy egy osztrák szállodában mosogassanak.

És azokért, akik úgy látták, itthon nincsen perspektíva, és külföldre mentek tanulni. Őket hiába várjuk vissza? Tudjuk, hogy eltűnik a diákok egy jó része, mert a külföldi egyetemeket választják. Ki lesz a jövő kutatója Magyarországon? Ki az, aki itthon akar dolgozni, ahol megtörténhet, ami az 56-os intézettel tegnapelőtt? Ottani kollégáink a Magyar Közlönyből értesültek arról, hogy a Veritas kormányközeli kutatóintézetbe olvasztják őket.

39 éves vagyok, és 10 évet töltöttem külföldön. Hazajöttem az érettségi után, hogy itthon kezdjem a felnőtt életemet. Aztán újra külföldre mentem, de hazajöttem családot alapítani. Aztán ismét kimentem, de hazajöttem, mert várt itthon az akadémiai állásom, az új projektünk, amibe beleadtuk szívünket-lelkünket. Hiába jöttem volna háromszor is haza?

Sokat harcoltunk az elmúlt hónapokban. Vitáztunk egymás között is, mi a helyes út. Sok kolléga ellenszélben, a saját állását kockáztatva csatlakozott az ADF-hez. Ez nagy bátorságra vall!

Reméljük, hogy nemsokára majd a közszolgákkal, a pedagógusokkal, az egyetemi oktatókkal, az orvosokkal és ápolókkal, a diákokkal és munkásokkal fogunk bátran, együtt kiállni, és azt követelni a döntéshozó politikusoktól: **TISZTESSÉGES KORMÁNYZÁST! DEMOKRÁCIÁT!**